

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक तक्रार निवारण मंच
कोल्हापूर परिमंडळ, कोल्हापूर

सं.क्र.का.अ/ग्रातनिमं/कोप/ १,५/२०१४-१५/६०

दिनांक : ३०.०५.२०१४

आदेश केस क्र.१,५/१४-१५

- १) श्री. अर्जुन बंडू शिंदे, केस क्र.१/१४-१५
मु.पो.शेगांव, ता.जत,
जिल्हा - सांगली.
- २) श्री.अर्जुन बंडू शिंदे, केस क्र.५/१४-१५
मु.पो.शेगांव, ता.जत,
जिल्हा - सांगली.

विरुद्ध

- १) कार्यकारी अभियंता (का) तथा नोडल ऑफीसर,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
मंडल कार्यालय, सांगली.
- २) कार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
विभागीय कार्यालय, कवठेमहांकाळ.
- ३) उपकार्यकारी अभियंता,
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित,
उपविभागीय कार्यालय, जत.

विरुद्ध पक्षकार

कोरम:- १. श्री.बी.जी.पवार, अध्यक्ष
२. श्री.जी.सी.लेले, सदस्य

महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग
(ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल)
विनियम २००६ मधील ८.२ चे तरतुदीनुसार

न्याय निर्णय

श्री.बी.जी.पवार, अध्यक्ष, ग्रा.त.नि.मंच. कोल्हापूर, खालीलप्रमाणे न्याय निर्णय
देत आहेत.

या दोन्ही तक्रारी एकत्रित निकाली काढण्यात येत आहेत कारण की दोन्ही तक्रारी एकच आहेत. तक्रार क्र.५मध्ये तक्रारदार यांनी आपले घर क्र.१६८९ येथे वीज कनेक्शनसाठी अर्ज केला आहे. तक्रार क्र.१ मध्ये तक्रारदार यांनी गट क्र.१६१८ येथे ५ अश्वशक्ती शेतीपंप वीज कनेक्शन साठी वितरण कंपनीच्या उपविभाग जत, विभागीय कार्यालय, कवठेमहांकाळ विरुद्ध गा-हाणे दाखल केले आहे.

तक्रार क्र.१ मधील तक्रारदार यांनी ५ अश्वशक्ती शेतीपंप नवीन वीज कनेक्शनसाठी चलन रु.६१००/- पावती क्र.५४१०८८६ दि.२३.१०.२०१३ रोजी भरले. कृती मानके विनियमानुसार वितरण वाहिनीचा विस्तार असल्याने तीन महिन्यात म्हणजे दि.२२.०१.२०१४ पर्यंत वीज जोडणी मिळावयास हवी होती. परंतु वितरण कंपनी कायदेशीर व सुरक्षित वीज लाईन ओढून वीज देत नाही. सांगली अंतर्गत कक्षाकडे तक्रार क्र.३०० दि.२४.०१.२०१४ रोजी दाखल केली. मंचाकडून अपेक्षित मदत अशी मिळावी की कृती मानकानुसार नवीन वीज पुरवठा देण्यासाठी एक निश्चित कालावधी नेमस्त केला आहे. जेष्ठता क्रमांकानुसार वीजपुरवठा देणे ही तरतुद ना वीज कायदा २००३ मध्ये आहे ना मा.आयोगाच्या एखाद्या विनियमात तरतुद नाही. तक्रारदाराच्या म्हणण्यानुसार विद्युत लोकपाल विनियम २००५ मधील कलम C.२ नुसार एका विशिष्ट कालमर्यादेत गा-हाण्याचे कारण दूर करणे व कृती मानके विनियमानुसार भरपाई देणेची संविधानिक अधिकार मंचास आहेत. कृती मानके विनियमातील मुदतीची तरतुद संपलेने वीजपुरवठा तात्काळ देणेचा आदेश व्हावा. विलंब निश्चित झाला असल्यास कृती मानकानुसार भरपाई मिळावी व विलंब निश्चित झालेवर भरपाई मागणीचा वेगळा अर्ज मंचाकडे करण्यास परवानगी मिळावी.

वितरण कंपनीने मंचास दि.२६.०५.२०१४ रोजी दाखविलेल्या आपल्या दि.२२.०५.२०१४ च्या लेखी अहवालात ग्राहकाने अनामत रक्कम भरलेचे मान्य केले. सदर कनेक्शनसाठी ०.१८ किमी. लघुदाब वाहिनी उभी करावी लागत आहे. सन २०१२-१३ व २०१३-१४ या वर्षाच्या जेष्ठतायादीनुसार एकूण प्रलंबित ग्राहकांची संख्या १४०३ असून सदर ग्राहकाचा क्र.१२८७ आहे. वितरण कंपनीकडे वर्ष २०११-२०१२ मध्ये लघुदाब वाहिनी कराव्या लागणा-या शेतीपंपाच्या ग्राहकांचे काम करणेचे चालू आहे. वर्ष २०१२-२०१३ व २०१३-२०१४ या कालावधीमधील कामे करणेसाठी इंक्रा स्कीम मध्ये काम देणेचे निश्चित झाले असून कार्यकत्रांटी आदेश देणेची प्रक्रिया चालू आहे. जेष्ठतायादीप्रमाणे वीजपुरवठा करणार असल्यामुळे सदरची केस निकाली काढावी.

केस क्र.५ मधील तक्रारदार यांनी दि.२१.०८.२०१३ रोजी चलन रु.१५००/- पावती क्र.५३८२०६८ नुसार भरले. कृती मानके विनियमानुसार तीन महिन्यात म्हणजे दि.२०.११.२०१३ पर्यंत वीज जोडणी मिळावयास हवी होती. परंतु वितरण कंपनी कायदेशीर व सुरक्षित वीज लाईन ओढून वीज देत नाही. सांगली अंतर्गत कक्षाकडे तक्रार क्र.२९९ दि.२४.०१.२०१४ रोजी दाखल

केली. मंचाकडून अपेक्षित मदत अशी मिळावी की कृती मानकानुसार नवीन वीज पुरवठा देण्यासाठी एक निश्चित कालावधी नेमस्त केला आहे. जेष्ठता क्रमांकानुसार वीजपुरवठा देणे ही तरतुद ना वीज कायदा २००३ मध्ये आहे ना मा.आयोगाच्या एखाद्या विनियमात तरतुद नाही. (ग्राहक तक्रार निवारण मंच २००६). तक्रारदाराच्या म्हणण्यानुसार विद्युत लोकपाल विनियम २००५ मधील कलम ८.२ नुसार एका विशिष्ट कालमर्यादेत गा-हाण्याचे कारण दूर करणे व कृती मानके विनियमानुसार भरपाई देणेची संविधानिक अधिकार मंचास आहेत. ग्राहकास वीजपुरवठा तात्काळ देणेचा आदेश झाला असल्यास भरपाई मागण्याचा अर्ज करण्यास परवानगी मिळावी.

वितरण कंपनीने मंचास दि.२६.०५.२०१४ रोजी दाखविलेल्या आपल्या दि.२२.०५.२०१४ च्या लेखी अहवालात ग्राहकाने रु.१,५००/- पावती क्र.५३८२०६८ नुसार दि.२१.०८.२०१३ रोजी भरले. सदर कनेक्शनसाठी ०.०६ किमी.लघुदाबवाहिनी उभी करावी लागत आहे. दि.०१.०२.२०१४ पर्यंत जेष्ठतायादीप्रमाणे एकूण प्रलंबित ग्राहकांची संख्या ७७२ असून सदर ग्राहकाचा ५२१ वा क्रमांक आहे. सध्या वितरण कंपनीकडे वर्ष २०११-१२ यामधील लघुदाबवाहिनी घरगुती ग्राहकाचे काम चालू आहे. इंफ्रा स्कीममधून सदरची कामे करणेचे निश्चित केले असून कार्यकत्रांटी आदेश देण्याची प्रक्रिया चालू आहे. ग्राहकास जेष्ठतायादीनुसार वीजपुरवठा केला जाणार आहे.

प्रस्तुत तक्रारींची आज दि.२६.०५.२०१४ रोजी मंचासमोर सुनावणी घेतली असून ग्राहक किंवा त्यांचे प्रतिनिधी उपस्थित नव्हते. वितरण कंपनीतर्फे श्री.पाटील, कार्यालयीन अभियंता व स्थानिक अधिकारी उपस्थित होते. वितरण कंपनीच्या अधिका-यांनी १४०३ ग्राहकांची पैसे भरल्याची यादी असून ग्राहकाचा क्र.१२८७ आहे व घरगुती कनेक्शनसाठी ७७२ प्रिपेड ग्राहकाची यादी असून त्यात ग्राहकाचा क्र.५२१ वा आहे. इंफ्रा स्कीममध्ये कामे देण्याची निश्चित केले आहे. कार्यकत्रांटी आदेश देण्याची प्रक्रिया चालू आहे. सप्लाय कोडमधील पुरवठा अधिनियम २००५ मधील नियम ४.४ नुसार

4.4 Unless the Act or the rules and regulations framed thereunder or any other law for the time being in force requires otherwise, the Distribution Licensee shall release connections in each tariff category, as far as practicable, on a "first come, first served" basis:

यानुसार वितरण कंपनीने ग्राहकास जेष्ठतायादीनुसार वीजपुरवठा करीत आहे. तक्रार फेटाळण्यात यावी.

श्री.पाटील व जत उपविभागाचे स्थानि अधिकारी यांनी मंचासमोर तक्रार क्र.५मधील ग्राहकाचे घरगुती नवीन वीज कनेक्शन लवकर देण्यात येईल असे सांगितले.

खालील मुद्दा न्यायनिर्णयासाठी मंचाकडे उपस्थित होतो.

मुद्दा क्र.१: ग्राहकाने मागणी केलेप्रमाणे त्यास वीजपुरवठा तात्काळ देणेचे आदेश करणे योग्य व कायदेशीर होईल काय ?

उत्तर : नाही.

मुद्दा क्र.२: आदेश.

उत्तर: अंतिम आदेशाप्रमाणे.

कारणमिमांसा

ग्राहक किंवा त्याचे अधिकारपत्र घेतलेले प्रतिनिधी श्री.संतोष राठोड यांना नोटीस देऊन ही ते सुनावणीस मंचासमोर उपस्थित राहिले नाहीत. हे खरे की विद्युत वाहिनीचा विस्तार करून या दोन्ही कनेक्शनसाठी वीजपुरवठा होऊ शकतो. त्यामुळे कृती मानंकानुसार ३ महिन्यात वीज जोडणी देणे आवश्यक आहे. तसे न केल्यास ग्राहक विलंबापोटी भरपाई घेण्यास हकदार आहे व वितरण कंपनीची जबाबदारी आहे. ग्राहकाने आपल्या दोन्ही तक्रारीत विलंब निश्चित झाल्यानंतर म्हणजे ग्राहकाचे गा-हाणे दूर झाल्यानंतर भरपाई मागण्याची परवानगी मिळावी अशी मागणी केली आहे.

ग्राहक तक्रार निवारण मंच अधिनियम २००६ मधील कलम ८.२ नुसार मंच गा-हाण्याच्या कारणासाठी ठराविक मुदतीत आदेश देऊ शकतो परंतु मा.विद्युत नियामक आयोगाने विद्युत पुरवठा संहिता २००५ व पुरवठ्याच्या इतर अटी मंजुर केले असलेने व २०.०१.२००५ नुसार प्रसिद्ध झालेप्रमाणे त्यामधील सेक्षन किंवा रुल application for supply व sub rule 4.4 नुसार वितरण कंपनी प्रत्येक टॅरीफ कॅटॅगरीमध्ये वीजपुरवठा शक्यतो “**first come, first served**” या आधारे देईल. त्यामुळे ग्राहकाचे तक्रारीतील पॅरा ८ मधील कथन जेष्ठताक्रमांकानुसार वीजपुरवठा देणे ही तरतुद मा.आयोगाच्या एखाद्या विनिमयात नाही हे ग्राह्य धरता येणार नाही. तशी तरतुद आहे. ग्राहकाच्या गा-हाण्याचे कारण दूर करण्याच्या कार्यपद्धतीची मर्यादा निश्चित करून शकते. या ठिकाणी वितरण कंपनीने आपल्या लेखी अहवालात मांडलेली वस्तुस्थिती की दोन वर्षातील ग्राहकाने प्रीपेड म्हणजे पैसे भरून वीज पुरवठा मागणी केलेली यादी विशेषतः तक्रार क्र.१ मधील म्हणजे शेतीपंपाची पहाता त्यात ग्राहकाचा क्र.१४०३ पैकी १२८७ आहे. त्यामुळे मंचाचे मते CGRF Regulation ८.२ नुसार गा-हाण्याचे कारण ठराविक मुदतीत दूर करण्याचे आदेश देण्याचे पारित नाही. परंतु तक्रार क्र.५ मधील घरगुती कनेक्शनसाठी ग्राहकाचा ५२१ प्रलंबित यादीत क्रमांक आहे. परंतु ०.६ किमी. लघुदाबवाहिनी उभी करण्याचे काम करावे लागत असल्याने तक्रारदार यांचे घरगुती कनेक्शन ठरावित मुदतीत करण्याचे आदेश देणे उचित होईल असे वाटते. वितरण कंपनीच्या अधिका-यांनी मंचास सदर ग्राहकाचे घरगुती कनेक्शन लगेचच देण्याचे मान्य केले आहे. त्यामुळे ग्राहकाची विशेषतः शेतीपंपासाठी तात्काळ वीजपुरवठा मिळावा ही मागणी मान्य करता येणार नाही असे मंचाचे मत झाले आहे. त्यामुळे मुद्दा क्र.१ चे उत्तर **नकारार्थी** देण्यात येत आहे.

आदेश

१. तक्रार क्र.१ मधील ग्राहकाची ५ अश्वशक्ती शेतीपंपासाठी तात्काळ वीजजोडणीची मागणी फेटाळण्यात येत नाही. तथापि वितरण कंपनीने ग्राहकास जेष्ठतायादी क्रमांकानुसार वीजपुरवठा करावा व तसा अहवाल मंचास द्यावा.
२. तक्रार क्र.५ मधील ग्राहकास घरगुती वीज कनेक्शनसाठी तात्काळ वीजपुरवठा करण्याची मागणी फेटाळण्यात येते. वितरण कंपनीने ग्राहकास घरगुती कनेक्शनसाठीची वीजजोडणी मंचासमोर कथन केल्याप्रमाणे लवकरात लवकर द्यावी व तसा अहवाल मंचास द्यावा.
३. सदर आदेशाची अंमलबजावणी केल्याचे महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक तक्रार निवारण मंच व विद्युत लोकपाल) विनियम २००६ ८.७ नुसार वि.प. यांनी मंचास कळवावे.
४. या निर्णयाविरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असलेस त्यांना आदेशाच्या तारखेपासून ६० दिवसांचे आंत मा. विद्युत लोकपाल, केशवा. बांद्रा-कुर्ला कॉम्प्लेक्स, बांद्रा (पूर्व) मुंबई यांजकडे करता येईल.

दिनांक : ३०.०५.२०१४

सही/-
(बी.जी.पवार)
अध्यक्ष

श्री.जी.सी.लेले, ग्राहक सदस्य

.. सही/-

बहुमताच्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्यात यावी.

सही/-
(बी.जी.पवार)
अध्यक्ष